Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0155

Správy o Albánsku za roky 2023 a 2024

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2025 o správach Komisie o Albánsku za roky 2023 a 2024 (2025/2017(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Stabilizačnú a asociačnú dohodu medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej[1],

– so zreteľom na žiadosť Albánska o členstvo v EÚ predloženú 24. apríla 2009,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán[3],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. februára 2020 s názvom Posilnený proces pristúpenia – dôveryhodná perspektíva členstva v EÚ pre západný Balkán (COM(2020)0057),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. novembra 2023 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2023 (COM(2023)0690) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Albánsku za rok 2023 (SWD(2023)0690),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. novembra 2023 s názvom Nový plán rastu pre západný Balkán (COM(2023)0691),

---

1 Ú. v. EÚ L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. marca 2024 o reformách pred rozšírením a o preskúmaní politík (COM(2024)0146),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. júla 2024 s názvom Správa o právnom štáte 2024 (COM(2024)0800) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o právnom štáte 2024 – Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Albánsku (SWD(2024)0828),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. októbra 2024 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2024 (COM(2024)0690) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Správa o Albánsku za rok 2024 (SWD(2024)0690),

– so zreteľom na Program reforiem Albánska, ktorý bol predložený v rámci Nástroja EÚ na podporu reforiem a rastu a ktorý Komisia schválila 23. októbra 2024,

– so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) z 29. septembra 2023 o komunálnych voľbách v Albánsku, ktoré sa konali 14. mája 2023,

– so zreteľom na záverečnú správu z volebnej pozorovateľskej misie OBSE/ODIHR z 26. júla 2021 o parlamentných voľbách v Albánsku, ktoré sa konali 25. apríla 2021,

– so zreteľom na spoločné stanovisko Benátskej komisie a OBSE/ODIHR z 11. decembra 2020 k zmenám albánskej ústavy z 30. júla 2020 a k zmenám albánskeho volebného zákona z 5. októbra 2020,

– so zreteľom na vyhlásenie zo Sofie prijaté 17. mája 2018 na samite EÚ – západný Balkán a na agendu priorít zo Sofie, ktorá je jeho prílohou,

– so zreteľom na vyhlásenie zo Záhrebu prijaté na samite EÚ – západný Balkán, ktorý sa konal 6. mája 2020,

– so zreteľom na vyhlásenia zo samitov EÚ – západný Balkán, ktoré sa konali v Bruseli 13. decembra 2023 a 18. decembra 2024,

– so zreteľom na berlínsky proces, ktorý sa začal 28. augusta 2014,

– so zreteľom na index slobody tlače z roku 2024, ktorý zostavila organizácia Reportéri bez hraníc,

– so zreteľom na index vnímania korupcie z roku 2024, ktorý zostavila organizácia Transparency International,

– so zreteľom na správu Svetového ekonomického fóra o globálnych

rodových rozdieloch v roku 2024,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Albánsku,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0106/2025),

A. keďže rozširovanie je najúčinnejším nástrojom zahraničnej politiky EÚ a geostrategickou investíciou do dlhodobého mieru, demokracie, stability a bezpečnosti na celom kontinente;

B. keďže EÚ je aj naďalej hlavným politickým a hospodárskym partnerom krajín západného Balkánu; keďže EÚ je naďalej najväčším obchodným a investičným partnerom Albánska a najväčším poskytovateľom finančnej pomoci;

C. keďže rozširovanie je proces vychádzajúci z dosiahnutých výsledkov a jeho základom sú demokracia, právny štát a základné práva; keďže pristúpenie Albánska k EÚ závisí od trvalých, hĺbkových a nezvratných reforiem v základných oblastiach, počnúc právnym štátom a fungovaním demokratických inštitúcií;

D. keďže Albánsko je kandidátskou krajinou EÚ od roku 2014, prístupové rokovania začalo v júli 2022 a proces preverovania úspešne ukončilo v novembri 2023;

E. keďže Albánsko začalo rokovania o bloku 1: „Základné hodnoty“ 15. októbra 2024, o bloku 6: „Vonkajšie vzťahy“ 17. decembra 2024, o bloku 2: „Vnútorný trh“ 14. apríla 2025 a o bloku 3: Konkurencieschopnosť a inkluzívny rast 22. mája 2025;

F. keďže Albánsko je dôveryhodným zahraničnopolitickým partnerom a zabezpečilo úplný súlad so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ;

G. keďže Albánsko sa stalo cieľom sporných investícií od subjektov z krajín mimo EÚ, ako je Čína a terčom zahraničných kampaní vrátane ruských dezinformácií a zasahovania do volieb, ktorých cieľom je škodiť a vyvolávať nezhody a napätie, podnecovať násilie a destabilizovať celý región; keďže ruské a iránske kybernetické útoky vedené proti Albánsku v rokoch 2022 a 2023 narušili kritické vládne funkcie, čo ilustruje prostredie hybridných hrozieb, ktorým Albánsko čelí pri svojom napredovaní smerom k integrácii do EÚ;

H. keďže vo volebnom systéme Albánska stále pretrvávajú nedostatky a výrazne slabé miesta; keďže odporúčania OBSE/ODIHR na ďalšie zlepšenie organizovanie volieb v Albánsku ešte neboli v plnej miere vyriešené;

I. keďže Albánsko sa zúčastňuje na misiách a operáciách spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ vrátane operácie EUFOR

Althea v Bosne a Hercegovine;

J. keďže ochrana národnostných a etnických menšín je pre ašpirujúce členské štáty EÚ kľúčová; keďže v Albánsku boli prijaté vykonávacie právne predpisy o slobodnom samourčení a používaní menšinových jazykov;

K. keďže ruská útočná vojna proti Ukrajine zdôrazňuje zásadný význam rozšírenia EÚ pre zaistenie bezpečnosti a stability na našom kontinente;

1. víta neutíchajúce odhodlanie Albánska začleniť sa do EÚ, ktoré odráža konsenzus medzi všetkými politickými stranami, tak vládnucimi, ako aj opozičnými stranami a obrovskú podporu občanov, a oceňuje jeho dôsledné úplné zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ a presadzovanie medzinárodného poriadku založeného na pravidlách vrátane jeho kategorickej reakcie na ruskú útočnú vojnu proti Ukrajine a zosúladenia sa s reštriktívnymi opatreniami EÚ voči Rusku a Bielorusku; uznáva aktívnu úlohu krajiny v regióne a v regionálnych iniciatívach;

2. víta ambíciu Albánska ukončiť prístupové rokovania do konca roka 2027 a rýchly pokrok dosiahnutý v posledných rokoch, konkrétne otvorenie dvoch blokov rokovacích kapitol v roku 2024 a dvoch ďalších blokov doteraz v roku 2025; pripomína, že kandidátske krajiny vykonávajú hĺbkové transformácie, aby splnili kritériá členstva počas prístupových rokovaní, ktoré trvajú tak dlho, ako treba na vykonanie potrebných reforiem; zdôrazňuje potrebu posilniť transparentnosť, zodpovednosť a inkluzívnosť prístupového procesu vrátane jeho parlamentného rozmeru; varuje pred akoukoľvek činnosťou, ktorá by mohla narušiť systém bŕzd a protiváh;

3. konštatuje, že o tempe procesu pristúpenia k EÚ rozhoduje napredovanie kandidátskej krajiny v zbližovaní s *acquis* Únie, jej výsledky v jeho implementácii a riadne fungovanie všetkých jej inštitúcií a že jeho základom je právny štát, dobrá správa vecí verejných a dodržiavanie základných práv; naliehavo vyzýva Albánsko, aby urýchlilo reformy s cieľom posilniť právny štát a hospodársky rast, bojovať proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, predchádzať obchodovaniu s ľuďmi, zabezpečiť ochranu základných práv a pokrok v oblasti slobody prejavu, slobody informácií a plurality a nezávislosti médií;

4. víta nový Nástroj EÚ na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán, z ktorého sa Albánsku poskytne 922 miliónov EUR vo forme grantov a úverov, keď splní podmienky stanovené v svojom ambicióznom programe reforiem;

5. berie na vedomie, že Albánsko prijalo národný plán európskej integrácie na roky 2024 – 2026; víta skutočnosť, že Albánsko zriadilo orgány, ktoré zodpovedajú za proces integrácie; vyzýva na väčšie úsilie o zvýšenie transparentnosti a podporovanie informovania

verejnosti o integrácii EÚ;

6. víta rozhodnutie otvoriť vysunuté pracovisko Európskeho parlamentu pre západný Balkán v Tirane; konštatuje, že úrad bude slúžiť ako kľúčový kontaktný bod medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi, občianskou spoločnosťou a miestnymi partnermi z celého regiónu západného Balkánu;

7. víta zapojenie 18 albánskych účastníkov do iniciatívy členov z kandidátskych krajín, ktorú spustil Európsky hospodársky a sociálny výbor a ktorej cieľom je posilniť užšie vzťahy s kandidátskymi krajinami a uľahčiť ich postupnú integráciu do EÚ;

Demokratické inštitúcie, médiá a občianska spoločnosť

8. zdôrazňuje význam konštruktívnej politickej diskusie a riadneho parlamentného správania ako kľúčových aspektov demokratickej správy vecí verejných; opätovne potvrdzuje spoločnú zodpovednosť politických síl Albánska za posilnenie konštruktívneho a inkluzívneho politického dialógu a prekonanie pretrvávajúcej silnej politickej polarizácie v krajine; vyjadruje poľutovanie nad neustálymi konfrontáciami a štvavou rétorikou politikov zo všetkých strán a nad konfliktmi medzi vládnucou väčšinou a opozíciou; zdôrazňuje potrebu podporovať politickú kultúru založenú na vzájomnom rešpekte a dodržiavaní demokratických štandardov, zabezpečiť, aby politická súťaž nenarúšala stabilitu inštitúcií a plne rešpektovať význam parlamentarizmu zastavením politických útokov; vyzýva na skutočný dialóg na podporu politickej stability a pokroku, pričom zdôrazňuje, že je potrebný konsenzus medzi stranami o programe integrácie do EÚ a zmysluplné zapojenie občianskej spoločnosti; zdôrazňuje potrebu zefektívnenia parlamentného dohľadu a zlepšenia fungovania inštitúcií;

9. uznáva rastúcu hrozbu zahraničného škodlivého vplyvu a hybridného zasahovania do fungovania demokratických inštitúcií Albánska; zdôrazňuje, že naratívy podporujúce Kremeľ sa snažia narušiť dôveru verejnosti v demokratické inštitúcie a podporiť protizápadné nálady; vyzýva Albánsko, aby posilnilo inštitucionálnu odolnosť voči skrytému politickému financovaniu, mediálnej manipulácii a kybernetickým hrozbám, čo má priamy dosah na proces jeho pristúpenia k EÚ; vyzýva inštitúcie EÚ, aby pozorne sledovali vystavovanie Albánska zahraničnému škodlivému vplyvu;

10. víta skutočnosť, že Albánsko zablokovalo ruské dezinformačné domény, ale zdôrazňuje potrebu koordinovaného mechanizmu reakcie EÚ a Albánska na dezinformácie podľa vzoru platformy EUvsDisinfo s cieľom rýchlo vyvrátiť a potlačiť naratívy Kremľa; obhajuje intenzívnejšiu regionálnu spoluprácu medzi krajinami západného Balkánu s cieľom vymieňať si najlepšie postupy a vypracovať spoločné stratégie boja proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu; varuje pred čoraz väčším čínskym

vplyvom na štátom podporované médiá v Albánsku;

11. upozorňuje na povinnosť albánskeho parlamentu rešpektovať rozhodnutia ústavného súdu bez zbytočného odkladu; zdôrazňuje základnú a nenahraditeľnú úlohu parlamentu pri dodržiavaní systému bŕzd a protiváh; vyzýva Albánsko, aby zaistilo ozajstnú demokratickú zodpovednosť a silnejšiu a transparentnejšiu správu vecí verejných;

12. berie na vedomie zmeny vo volebnom zákone Albánska z júla 2024, ktoré albánskej diaspóre umožňujú voliť zo zahraničia a ktorými sa zavádzajú čiastočne otvorené zoznamy kandidátov; berie na vedomie výsledky parlamentných volieb, ktoré sa konali 11. mája 2025, a zdôrazňuje, že na základe predbežných záverov OBSE/ODIHR boli voľby súťažné a profesionálne zorganizované, prebiehali však vo veľmi polarizovanom prostredí, pričom kandidáti nemali rovnaké podmienky; vyjadruje znepokojenie nad tým, že vládnuca strana mala výhodu vo využívaní rozsiahlych administratívnych zdrojov; konštatuje, že zverejnenie záverečnej správy OBSE/ODIHR, ktorá bude obsahovať záverečné hodnotenie a odporúčania, ktoré sa majú vykonať, sa očakáva v nadchádzajúcich mesiacoch; vyzýva všetky politické strany, aby prejavili politickú vôľu prijať komplexnú a inkluzívnu volebnú reformu tak, aby bolo možné v plnej miere a včas vykonať všetky odporúčania OBSE/ODIHR a Benátskej komisie vrátane tých, ktoré sa týkajú rámca organizovania volieb a financovania politických strán;

13. vyjadruje poľutovanie nad tým, že došlo k zhoršeniu podmienok fungovania slobodných médií a nezávislých novinárov; so znepokojením berie na vedomie, že na nezávislosť médií a pluralizmus v Albánsku má naďalej vplyv vysoká koncentráciu trhu, prekrývajúce sa obchodné a politické záujmy, nedostatok transparentnosti financovania a vlastníctva, zastrašovanie a neisté pracovné podmienky novinárov; konštatuje, že podľa indexu slobody tlače Reportérov bez hraníc za rok 2024 sa Albánsko umiestnilo na 99. mieste, čo odráža pretrvávajúce problémy súvisiace s koncentráciou vlastníctva médií, politickými zásahmi a hrozbami voči novinárom; zdôrazňuje, že nedostatočná transparentnosť financovania a vlastníckych štruktúr médií zvyšuje riziko redakčnej zaujatosti a prenikania zahraničnej propagandy a podkopáva dôveru verejnosti v žurnalistiku; vyzýva albánske orgány, aby zabezpečili transparentnosť vlastníctva médií a presadzovali politiku nulovej tolerancie prípadov zastrašovania novinárov; vyzýva albánsku vládu, aby podporovala nezávislé platformy na overovanie faktov ako prostriedok na zabezpečenie prístupu verejnosti k presným informáciám a na zachovanie integrity informačného priestoru;

14. pripomína, že akákoľvek revízia zákonov o médiách by mala byť v súlade s odporúčaniami Benátskej komisie a mala by sa uskutočniť transparentným a inkluzívnym spôsobom po konzultácii s mediálnymi organizáciami s cieľom zlepšiť slobodu médií a samoreguláciu; víta platformu na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov,

ktorú zaviedla Rada Európy spolu s EÚ a so sieťou popredných organizácií zaoberajúcich sa slobodou tlače; Vyjadruje poľutovanie nad tým, že pri zosúlaďovaní legislatívneho rámca s *acquis* Únie a s normami EÚ, okrem iného európskym aktom o slobode médií[1], nebol dosiahnutý žiadny pokrok; pripomína potrebu posilniť investigatívnu žurnalistiku, overovanie faktov a mediálnu gramotnosť a bojovať proti nenávistným prejavom, dezinformáciám a falošným správam; vyjadruje znepokojenie nad neutíchajúcou štvavou rétorikou vedenou proti médiám, a to aj zo strany vysokopostavených politikov, verejných činiteľov a iných verejných osobností, ktorá podporuje kultúru zastrašovania; dôrazne odsudzuje zvyšujúci sa počet verbálnych útokov na novinárov, ktorí informujú o témach týkajúcich sa právneho štátu a korupcie, ako aj mizogýnne obťažovanie na internete, ktorého terčom sú novinárky, či očierňujúce kampane, násilie a nepokoje a žiada, aby sa zabezpečilo, že útočníci budú definitívne odsúdení; vyjadruje poľutovanie nad tým, že trestný zákonník neposkytuje novinárom ochranu pred hrozbami a násilím, vyzýva orgány, aby prijali právny rámec, ktorý bude účinne chrániť novinárov, obhajcov ľudských práv, environmentálnych aktivistov či iné zainteresované strany pred znepokojivým nárastom strategických žalôb proti verejnej účasti, a aby dekriminalizovali ohováranie a rešpektovali úlohu nezávislej žurnalistiky ako kľúčovej kontroly moci a k médiám sa správali spôsobom, ktorý rešpektuje demokratické zásady;

15. pripomína zodpovednosť vnútroštátnych a miestnych orgánov za zlepšenie transparentnosti, zodpovednosti a inkluzívnosti prostredníctvom zmysluplných a pravidelných verejných konzultácií so zainteresovanými stranami; konštatuje so znepokojením, že albánsky parlament naďalej uplatňuje právny rámec týkajúci sa verejných konzultácií predovšetkým len formálne; zdôrazňuje potrebu väčšej transparentnosti, pokiaľ ide o verejné údaje a kľúčové legislatívne projekty; trvá na tom, aby sa zlepšili finančné zdroje, administratívne kapacity a daňová autonómia miestnych orgánov;

16. víta dynamickú a konštruktívnu občiansku spoločnosť Albánska, ktorá zohráva kľúčovú a pozitívnu úlohu v reformnom procese; víta skvalitnenie monitorovania volieb a tiež početnejšie zapojenie zástupcov občianskej spoločnosti do dohľadu nad demokratickým fungovaním; zdôrazňuje, že občianska spoločnosť má zásadný význam pri podpore demokracie a pluralizmu a pri presadzovaní dobrej správy vecí verejných a spoločenského pokroku; nabáda albánsku vládu, aby už od raného štádia a transparentným legislatívnym procesom posilnila úlohu občianskej spoločnosti, vrátane organizácií pre práva žien, v procese pristúpenia k EÚ;

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1083 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu a mení smernica 2010/13/EÚ (Európsky akt o slobode médií) (Ú. v. EÚ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

vyjadruje poľutovanie nad tým, že organizácie občianskej spoločnosti fungujú v neľahkých podmienkach a dostávajú iba obmedzené množstvo verejných finančných prostriedkov; trvá na tom, aby základy efektívneho systému oslobodenia od DPH vychádzali zo záväzkov, ktoré Albánsko prijalo v rámci dohody o spolupráci medzi EÚ a Albánskom a nástroja IPA III; naliehavo vyzýva orgány, aby urýchlili vypracovanie plánu vládnej politiky na obdobie 2024 – 2027 s cieľom vytvoriť priaznivejšie prostredie pre rozvoj občianskej spoločnosti a aby pozorne monitorovali jeho vykonávanie;

17. víta vytvorenie novej funkcie štátneho tajomníka pre verejnú správu a boj proti korupcii a zdôrazňuje význam jej efektívneho plnenia, ako aj potrebu realizovania reforiem verejnej správy a opatrení na boj proti korupcii; je však naďalej znepokojený tým, že v oblasti reformy verejnej správy sa dosiahol len obmedzený pokrok; trvá na tom, aby albánske orgány účinne uplatňovali ustanovenia o prijímaní zamestnancov na základe zásluh a preskúmali účinnosť súčasných monitorovacích štruktúr pre novú verejnú správu a protikorupčné reformy; zdôrazňuje potrebu podporovať kultúru zodpovednosti, nestranný prístup k verejným informáciám a kontrolu verejných inštitúcií vrátane realizácie programu reforiem; konštatuje, že verejné subjekty musia zlepšiť dodržiavanie požiadaviek transparentnosti a lepšie reagovať na žiadosti o informácie;
18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa dosiahol len obmedzený pokrok pri zosúlaďovaní právneho rámca pre verejné obstarávanie s *acquis* EÚ; vyjadruje obavy v súvislosti s novozavedenými dočasnými výnimkami v zákone o verejnom obstarávaní; vyzýva albánske orgány, aby zlepšili súťažné postupy verejného obstarávania v súlade s *acquis* EÚ;

19. víta pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo pri zlepšovaní prenosu údajov do Eurostatu;

Základné práva

20. konštatuje, že právny rámec Albánska týkajúci sa rodovo podmieneného násilia zatiaľ nie je v plnej miere v súlade s Istanbulským dohovorom; vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že násilie na ženách je naďalej pálčivým problémom a vrážd žien je stále veľmi veľa; víta zriadenie úradu ombudsmana pre monitorovanie vrážd žien; naliehavo vyzýva na posilnenie podporných služieb pre obete, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti, finančnej pomoci na bývanie, bezplatnej právnej pomoci, a ich opätovné začlenenie a rehabilitáciu; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť finančnú a inštitucionálnu podporu, ktorá sa má poskytnúť na programy prevencie, osvetové kampane a kurzy špecializovanej odbornej prípravy orgánov presadzovania práva a justičných orgánov, s cieľom zabezpečiť prístup zameraný na obete;

21. vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcimi nedostatkami, ako je nesúlad alebo len čiastočný súlad s *acquis* Únie, pokiaľ ide o osoby so

zdravotným postihnutím a rodovú rovnosť; uznáva, že je potrebné, aby Albánsko plne zosúladilo svoj právny rámec týkajúci sa rodovo motivovaného násilia s Istanbulským dohovorom; upozorňuje, že podľa správy Svetového ekonomického fóra o globálnych rodových rozdieloch z roku 2024 sa Albánsko prepadlo o šesť miest na 23. miesto na svete, čo svedčí o prehlbujúcich sa rodových rozdieloch; vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, že násilie na ženách je naďalej pálčivým problémom a vrážd žien je stále veľmi veľa; vyzýva na úplné a efektívne vykonávanie existujúcich právnych predpisov vrátane prísnejšieho presadzovania ochranných opatrení a lepšej reakcie súdov na prípady rodovo motivovaného násilia, ako sa zdôrazňuje v správe Európskej komisie o Albánsku za rok 2024;

22. víta prijatie nového a lepšie financovaného národného akčného plánu pre LGBTI+ osoby; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že nedošlo k žiadnemu pokroku pri prijímaní potrebnej legislatívy v tejto oblasti, a vyzýva orgány, aby prijali potrebné právne predpisy o uznávaní rodovej identity a pohlavných znakov, ako aj o partnerstvách/manželstvách osôb rovnakého pohlavia; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že LGBTI+ osoby sú naďalej vystavované hrozbám a hanlivým mediálnym kampaniam a verejné inštitúcie im neposkytujú primeranú ochranu; konštatuje, že ženy žijúce vo vidieckych a odľahlých oblastiach, rómske a egyptské ženy a LGBTI+ osoby majú naďalej obmedzený prístup k základnej zdravotnej starostlivosti; naliehavo vyzýva verejné inštitúcie, aby ukázali pevné odhodlanie chrániť práva LGBTI+ osôb a aby rázne zakročili proti diskriminácii a nenávistným prejavom voči komunite LGBTI+;

23. vyzýva Albánsko, aby plne rešpektovalo autonómiu pravoslávnej autokefálnej cirkvi Albánska a zdržalo sa akýchkoľvek krokov, ktoré oslabujú jej slobodu náboženského prejavu alebo vlastnícke práva; vyzýva na ukončenie zasahovania do vymenúvania cirkevných činiteľov a na dialóg s náboženskými orgánmi s cieľom chrániť náboženský pluralizmus;

24. víta prijatie pripravovaných vykonávacích právnych predpisov o právach osôb patriacich k menšinám, najmä o sebaidentifikácii a používaní menšinových jazykov, a to aj na úrovni miestnych samosprávnych jednotiek a zdôrazňuje, že tieto podzákonné predpisy sa musia v plnej miere a účinne vykonávať, aby sa menšinové práva a práva v oblasti vzdelávania mohli uplatňovať v praxi; vyzýva orgány, aby zabezpečili účinné vykonávanie predpisov, najmä pridelením adekvátnych zdrojov ústredným agentúram a miestnej samospráve; vyzýva orgány, aby zaručili, že dôjde k preskúmaniu procesu výberu členov Výboru pre národnostné menšiny v súlade s odporúčaniami Komisie a Poradného výboru pre Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín; vyzýva orgány, aby posilnili kapacity Štátneho výboru pre národnostné menšiny a zabezpečili, aby bol plne funkčný a disponoval adekvátnymi zdrojmi; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcimi problémami diskriminácie a sociálneho

vylúčenia, ktoré postihujú menšiny v Albánsku; vyzýva albánsku vládu, aby v plnej miere rešpektovala a chránila ľudské práva vrátane práv menšín a aby zabezpečila, že všetky obvinenia z porušovania ľudských práv vrátane nenávistných prejavov budú okamžite a dôkladne vyšetrené; naliehavo vyzýva albánske orgány, aby posilnili inštitucionálne mechanizmy na predchádzanie diskriminácii a zabezpečili zmysluplnú politickú účasť všetkých komunít v súlade s odporúčaniami správy Komisie o Albánsku za rok 2024; vyzýva Albánsko, aby chránilo a podporovalo kultúrne dedičstvo, jazyky a tradície svojich národnostných menšín; vyzýva Albánsko, aby zabezpečilo vzdelávanie národnostným menšinám v ich materinskom jazyku vrátane primeraného základného a stredoškolského vzdelávania v gréčtine v regiónoch, ktoré tradične obýva grécka národnostná menšina, a aby zabezpečilo neobmedzovaný prístup k štátnemu základnému, stredoškolskému a vysokoškolskému vzdelávaniu pre všetkých svojich občanov v celej krajine, a tým plne vykonalo príslušnú legislatívu;

25. vyzýva Albánsko, aby chránilo a zachovávalo náboženské a kultúrne dedičstvo gréckej pravoslávnej menšiny, a to aj prostredníctvom obnovy a právneho uznania kostolov a cintorínov; vyzýva orgány, aby sa zdržali vyvlastňovania alebo demolácie majetku, ktorý má pre grécku menšinu historický alebo kultúrny význam;

26. pripomína, že Albánsko by malo zabezpečiť právo na vlastníctvo najmä tým, že dosiahne rozhodujúci pokrok v oblasti prvej registrácie a odškodnenia, zlepší transparentnosť štátneho katastra a kvalitu údajov katastra nehnuteľností a zabezpečí, aby sa v prípadoch vyvlastnenia a odstránenia nehnuteľností dodržiavalo právo na spravodlivý proces a právo na účinný opravný prostriedok;

27. nabáda albánsku vládu, aby riešila a naprávala neprávosti, ktoré komunistický režim páchal voči všetkým náboženským skupinám;

28. vyjadruje znepokojenie nad pomalými reštitúciami majetku cirkví, ktorý bol skonfiškovaný komunistami; so znepokojením dodáva, že napriek početným žiadostiam náboženských obcí albánska vláda nevrátila všetky posvätné predmety, relikvie, ikony či archívne predmety skonfiškované počas komunistického režimu[1];

29. vyzýva na zvýšenie investícií do modernizácie systému vzdelávania s cieľom zaručiť jeho kvalitu a inkluzívnosť; vyzýva Albánsko, aby zaviedlo opatrenia na podporu príležitostí v oblasti zamestnanosti a vzdelávania pre osoby so zdravotným postihnutím;

30. víta uskutočnenie sčítania obyvateľstva v roku 2023 v Albánsku; vyzýva orgány, aby zverejnili podrobné údaje a tematickú analýzu v súlade s odporúčaním Komisie, ktoré uviedla vo svojej správe o

---

1 https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/albania/.

Albánsku za rok 2024;

31. víta prijatie zákona o ochrane osobných údajov, ktorého cieľom je dosiahnuť úplný súlad s *acquis* Únie; vyjadruje uznanie albánskym orgánom za prijatie vykonávacích právnych predpisov o postupe a spravodlivej odmene za používanie osirotených diel a databázy diel chránených autorským právom, no zároveň má vážne obavy, pokiaľ ide o spracovanie osobných údajov a nedostatky v IT systémoch; vyzýva albánske orgány, aby posilnili záruky proti porušovaniu ochrany údajov, zlepšili prevenciu a informovanosť verejnosti a zlepšili inštitucionálne kapacity s cieľom účinne vykonávať nový zákon o ochrane osobných údajov; vyzýva Albánsko, aby pokračovalo v spolupráci s Úradom EÚ pre duševné vlastníctvo;

32. uznáva posilnenie spolupráce medzi Albánskom a EÚ pri riadení migračných tokov a kontrole hraníc, najmä prostredníctvom novej národnej stratégie v oblasti migrácie na roky 2024-2026 a spolupráce s agentúrou Frontex; berie na vedomie memorandum o porozumení medzi Talianskom a Albánskom;

Právny štát

33. oceňuje pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo pri realizácii reforiem súdnictva zameraných na posilnenie nezávislosti, transparentnosti a zodpovednosti súdnictva vrátane procesu preverovania dokončeného na prvom stupni; víta nový rozsiahly reformný proces s názvom Dobrá správa vecí verejných, právny štát a boj proti korupcii v Albánsku do roku 2030“, ktorý inicioval albánsky parlament; zdôrazňuje, že akákoľvek iniciatíva, ktorá má posilniť správu vecí verejných, právny štát a protikorupčné úsilie, musí byť založená na inkluzívnosti, transparentnosti a spolupráci;

34. vyjadruje znepokojenie nad tým, že naďalej dochádza k politickému zasahovaniu do rozhodovania súdov a tlaku na súdny systém; so znepokojením vníma nedostatky pri vymenúvaní členov Vysokej súdnej rady a Vysokej rady prokuratúry, ktorí nie sú sudcami, na základe ich zásluh a bezúhonnosti; vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcimi problémami s fungovaním súdnictva, o ktorých sa píše v správe SPAK za rok 2024;

35. vyzýva na prijatie naliehavých opatrení na zabezpečenie nezávislosti súdnictva a inštitucionálnej integrity;

36. zdôrazňuje, že Albánsko sa v indexe vnímania korupcie organizácie Transparency International za rok 2024 umiestnilo na 80. mieste, čo poukazuje na potrebu výrazného pokroku v boji proti korupcii na vysokej úrovni a pri zabezpečovaní nezávislosti súdnictva; vyzdvihuje zásadnú prácu albánskeho osobitného útvaru na boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti (SPAK) pri dosahovaní pokroku pri vyšetrovaní, stíhaní a usvedčovaní v prípadoch korupcie na vysokej úrovni, ako aj v prípadoch týkajúcich sa ochrany finančných záujmov EÚ; zdôrazňuje význam zaručenia úplnej nezávislosti

protikorupčných inštitúcií a vyzýva na posilnenie ich operačných a vyšetrovacích kapacít; víta vyšetrovanie a súdne konania v oblasti korupcie na vysokej úrovni; zdôrazňuje, že zvýšenie počtu právoplatných odsúdení vysokopostavených úradníkov zostáva dôležitou prioritou; naliehavo vyzýva všetkých aktérov, aby sa zdržali akýchkoľvek krokov, ktoré by sťažovali prácu nezávislým inštitúciám, akou je SPAK; vyjadruje poľutovanie nad tým, že súdne orgány musia fungovať v atmosfére zastrašovania, ako aj nad prípadmi neprimeraného tlaku, ktorému musia čeliť, čo vážne ohrozuje ich nezávislosť; vyjadruje obavy, že nedostatočná inštitucionálna podpora sudcov, ktorí čelia hrozbám, oslabuje dôveru verejnosti a vážne ohrozuje právny štát a proces integrácie Albánska do EÚ;

37. berie na vedomie výzvy týkajúce sa kvality a účinnosti súdnictva vrátane vysokého počtu voľných pozícií v súdnictve, nedostatku súdnych zamestnancov, kvality úvodnej a priebežnej súdnej odbornej prípravy, konzistencie judikatúry a nedostatku moderného integrovaného systému správy prípadov; konštatuje, že rozpočtové prostriedky sú nedostatočné, najmä v prípade súdnej zložky; zdôrazňuje, že zníženie počtu nevybavených spisov v súdnom systéme by malo zostať prioritou; napriek tomu víta skutočnosť, že albánsky ústavný súd zlepšil svoju efektívnosť znížením počtu nevybavených prípadov a naďalej udržiava inštitucionálne brzdy a protiváhy;

38. víta prijatie vnútroštátnych právnych predpisov, ktorých cieľom je dosiahnuť súlad s *acquis* Únie v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí; konštatuje, že je potrebné zriadiť úrad pre vymáhanie majetku, ktorý by mal silné postavenie, a zlepšiť postupy preverovania, ako aj procesy vyšetrovania, stíhania a usvedčovania páchateľov korupcie na vysokej úrovni, a to aj prostredníctvom zabavenia a definitívnej konfiškácie majetku získaného trestnou činnosťou;

39. vyzýva Albánsko, aby pokračovalo v zosúlaďovaní svojho právneho, rámca, a zvlášť trestného zákonníka, s *acquis* EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti a obchodovania s drogami a strelnými zbraňami, ako aj v boji proti počítačovej kriminalite, extrémizmu a hrozbám terorizmu; je naďalej znepokojený pretrvávajúcou hrozbou a diverzifikáciou činností albánskych mafiánskych skupín v Európe; vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek úsiliu o rozloženie ich sietí, a to aj prostredníctvom využívania údajov zo služby šifrovania správ Sky-ECC pri vyšetrovaní, sa tieto zločinecké skupiny stále vo veľkej miere podieľajú na obchodovaní s drogami a so zbraňami, prevádzačstve migrantov, obchodovaní s ľuďmi a praní špinavých peňazí vo viacerých členských štátoch, najmä v Holandsku, Belgicku, Taliansku a Francúzsku; berie na vedomie vymenovanie ďalších prokurátorov do osobitnej prokuratúry, ako aj zriadenie útvaru finančného vyšetrovania; oceňuje účasť Albánska na spoločných operáciách a spolupráci v rámci Európskej multidisciplinárnej platformy proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT) v oblasti

obchodovania s drogami, prania špinavých peňazí a počítačovej kriminality; rovnako tak uznáva intenzívnejšiu spoluprácu s organizáciami EUROPOL, EUROJUST, FRONTEX, INTERPOL a so sieťou CARIN v boji proti organizovanému zločinu a pri rozkladaní nadnárodných zločineckých sietí; nabáda Albánsko posilniť svoje mechanizmy na výmenu spravodajských informácií s agentúrami EÚ v záujme posilnenia regionálnej stability; vyzýva k trvalému úsiliu o zosúladenie bezpečnostných politík Albánska so stratégiami EÚ, čím by sa podporil integrovanejší a odolnejší regionálny bezpečnostný rámec; vyzýva Albánsko, aby v spolupráci s členskými štátmi a agentúrami EÚ zintenzívnilo boj proti obchodovaniu s ľuďmi; zdôrazňuje potrebu bojovať proti nezákonnému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami, keďže Albánsko je aj naďalej cieľovou i tranzitnou krajinou; víta prijatie novej stratégie na ochranu obetí trestných činov; zdôrazňuje význam pokračovacieho výcviku zamestnancov orgánov na kontrolu migrácie v záujme efektívneho vykonávania európskych právnych predpisov a dôraznejšieho zásahu proti činnostiam sietí obchodovania s ľuďmi;

40. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Komisiu, aby ďalej pomáhali zvyšovať odolnosť Albánska voči hybridným hrozbám v oblasti kybernetickej bezpečnosti, manipulácie s informáciami a ochrany kritickej infraštruktúry; vyzýva Albánsko, aby posúdilo riziká spojené s priamymi zahraničnými investíciami a monitorovalo ich, najmä v strategických odvetviach, ako sú energetika, ťažobný priemysel a telekomunikácie, s cieľom vyhnúť sa hospodárskej závislosti a dlhovým pasciam a chrániť národné záujmy, zvýšiť bezpečnosť a zabezpečiť súlad s normami EÚ;

41. vyzýva EÚ a krajiny západného Balkánu, aby vytvorili rámec na účinnú spoluprácu medzi Európskou prokuratúrou (EPPO) a pristupujúcimi krajinami, s cieľom uľahčiť úzku spoluprácu a stíhanie zneužívania finančných prostriedkov EÚ; víta skutočnosť, že Albánsko uzavrelo bilaterálnu pracovnú dohodu s EPPO;

Sociálno-ekonomické reformy

42. víta, že Albánsko sa aktívne zapája do vykonávania plánu EÚ rastu pre západný Balkán, ktorého súčasťou je integrácia do jednotného trhu EÚ, regionálna hospodárska integrácia, základné reformy a vyššia finančná podpora;

43. opätovne zdôrazňuje význam zlepšenia verejnej infraštruktúry v krajinách západného Balkánu a budovania prepojení s členskými štátmi EÚ; pripomína potenciál hospodárskeho a investičného plánu pre západný Balkán na zlepšenie regionálneho prepojenia v podobe železničnej a cestnej infraštruktúry; v tejto súvislosti vyzýva orgány všetkých krajín, aby dokončili koridor VIII spájajúci Albánsko, Severné Macedónsko a Bulharsko; pripomína význam zlepšenia leteckého spojenia medzi krajinami západného Balkánu a s členskými štátmi EÚ;

44. víta program reforiem Albánska zameraný na podnikateľské prostredie, ľudský kapitál, digitalizáciu, energetiku a zelenú transformáciu, základné práva a právny štát; zároveň víta zapojenie Albánska do programu EÚ Digitálna Európa; víta skutočnosť, že Albánsko získalo v rámci programu podpory zlepšenia správy a riadenia vecí verejných, ktorý vedie EÚ spolu s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, postavenie regionálneho lídra v oblasti verejnej správy a digitálneho verejného obstarávania;

45. nabáda albánske orgány, aby znížili riziko chudoby a sociálneho vylúčenia výraznejším zlepšením prístupu k vzdelávaniu a bývaniu, ale aj k sociálnym službám a službám zdravotnej starostlivosti, najmä pre znevýhodnené obyvateľstvo a menšinové skupiny vrátane Rómov a Egypťanov; vyzýva na realizáciu národnej stratégie Albánska v oblasti sociálnej ochrany na roky 2024 – 2030 a národnej stratégie pre zamestnanosť a zručnosti na roky 2023 – 2030; vyzýva Albánsko, aby prijalo ďalšie opatrenia na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí, a nabáda albánske orgány efektívne vykonávať národný program v oblasti práv dieťaťa poskytovaním pomoci deťom vystaveným vylúčeniu a chudobe;

46. vyjadruje uznanie albánskym orgánom za prijatie legislatívnych aktov na reformu vysokoškolského vzdelávania a za vykonávanie národnej stratégie pre vzdelávanie na roky 2021 – 2026; vyzýva Albánsko, aby rozšírilo mediálnu gramotnosť ako základný predmet v školských osnovách a zároveň zabezpečilo, aby učitelia dostali špecializovanú odbornú prípravu a moderné zdroje na poskytovanie kvalitných programov; podporuje spoluprácu so vzdelávacími iniciatívami EÚ a regionálnymi sieťami, ako je Stredisko pre monitorovanie mediálnej gramotnosti na západnom Balkáne, s cieľom zaviesť najlepšie postupy v oblasti kritického myslenia a vzdelávania v oblasti digitálnej gramotnosti;

47. víta pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo uzavretím dvojstranných dohôd o sociálnom zabezpečení s členskými štátmi EÚ, ako aj pokrok v prípravách na pripojenie svojho systému služieb zamestnanosti k Európskej sieti služieb zamestnanosti EURES;

48. víta skutočnosť, že Albánsko sa v novembri 2024 pripojilo k jednotnej oblasti platieb v eurách, čím sa znížia náklady občanov a podnikov a prispeje k ďalšej integrácii Albánska do jednotného trhu; vyjadruje uznanie albánskym orgánom za dosiahnutie súladu s *acquis* EÚ v oblasti platieb (smernica o platobných účtoch[1]) a za ich opatrenia, vďaka ktorým bolo Albánsko vyradené zo „šedého zoznamu“ Finančnej akčnej skupiny; berie na vedomie úsilie Albánska o zlepšenie hospodárskej konkurencieschopnosti a vyzýva vládu, aby

---

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 214, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/92/oj).

pokračovala v štrukturálnych reformách na podporu atraktívnejšieho podnikateľského prostredia v súlade s normami EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že neefektívnosť verejnej správy, neúmerný regulačný rámec, korupcia a priveľmi rozšírená neformálna ekonomika škodia podnikateľskému prostrediu a ohrozujú hospodársku súťaž;

49. oceňuje zlepšenie fiškálnej výkonnosti Albánska; vyzýva albánske orgány, aby ďalej zlepšovali analýzu fiškálnych rizík posilnením príslušného odboru ministerstva financií; vyzýva na väčšiu transparentnosť a zodpovednosť štátnych podnikov prostredníctvom výročných finančných správ; vyzýva Albánsko, aby sprísnilo svoju verejnú vnútornú finančnú kontrolu a zabezpečilo vykonávanie odporúčaní najvyššieho kontrolného orgánu (ALSAI);

50. víta ďalšie zosúlaďovanie právnych predpisov s *acquis* EÚ v oblasti súkromných dôchodkových fondov, ozdravenia bánk a rámca pre riešenie krízových situácií; vyzýva Albánsko, aby dokončilo zosúlaďovanie s *acquis* EÚ v oblasti poisťovníctva, kapitálových trhov, trhov s cennými papiermi, investičných fondov a infraštruktúr finančného trhu;

51. víta dohodu dosiahnutú na samite v Tirane o znížení nákladov na roaming; v tejto súvislosti vyzýva príslušné orgány, súkromné subjekty a všetky zainteresované strany, aby sa usilovali dosiahnuť do roku 2027 dohodnuté ciele podstatného zníženia roamingových poplatkov za dáta a postupného znižovania cien za roaming medzi západným Balkánom a EÚ na úroveň blízku domácim cenám do roku 2027; víta realizáciu prvej fázy plánu na zníženie roamingových poplatkov medzi západným Balkánom a EÚ;

52. je znepokojený nedostatočným pokrokom v oblasti právnych predpisov v oblasti práva obchodných spoločností v Albánsku; vyzýva albánske orgány, aby dokončili zosúladenie právnych predpisov v oblasti práva obchodných spoločností s *acquis* EÚ;

Životné prostredie, biodiverzita, energetika a doprava, udržateľný cestovný ruch

53. zdôrazňuje, že Albánsko musí vyvinúť väčšie úsilie o dosiahnutie súladu s *acquis* Únie v oblasti životného prostredia; vyzýva, aby zabezpečilo súlad so smernicami EÚ o posudzovaní vplyvov na životné prostredie[1] a o strategickom environmentálnom hodnotení[2];

---

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

[2] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

zdôrazňuje potrebu zintenzívniť boj proti trestnej činnosti v oblasti životného prostredia;

54. zdôrazňuje potrebu transparentných a inkluzívnych verejných konzultácií v súlade s Aarhuským dohovorom, ktoré zabezpečia aktívne zapojenie miestnych komunít, mimovládnych organizácií a vedeckých inštitúcií do rozhodovacích procesov v oblasti životného prostredia, najmä v prípade projektov s veľkými environmentálnymi a sociálno-ekonomickými dôsledkami; upozorňuje, že nedostatočné zapojenie zainteresovaných strán narúša štandardy riadenia a dodržiavanie záväzkov, ktoré Albánsku vyplývajú z *acquis* EÚ; vyjadruje znepokojenie nad hospodárskym a environmentálnym vplyvom nekonkurenčných rozvojových projektov financovaných zo zahraničia;

55. pripomína, že Albánsko musí vyvinúť značné úsilie, aby dosiahlo ciele týkajúce sa ochrany klímy, energetickej efektívnosti, diverzifikácie a ekologizácie dodávok energie a dopravy; konštatuje, že kvalita ovzdušia a vody a nakladanie s odpadom sú pre krajinu aj naďalej mimoriadne problematické; vyzýva centrálnu vládu a miestne orgány, aby zintenzívnili svoje úsilie o zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie potenciálne smrteľného znečisťovania; naliehavo vyzýva albánsku vládu, aby uprednostnila vykonávanie stratégií adaptácie na zmenu klímy, rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov a modernizáciu systému nakladania s odpadom v krajine s cieľom splniť normy EÚ a podporiť udržateľný hospodársky rast; nabáda albánske orgány, aby posilnili opatrenia a investície na rozšírenie systémov verejnej a železničnej dopravy;

56. je pevne presvedčený o tom, že ochrana životného prostredia a rozvoj udržateľného cestovného ruchu musia ísť ruka v ruke; víta vznik prvého národného parku na divokej rieke v Európe – Národného parku Vjosa – a vyzýva, aby sa vyčlenili dostatočné zdroje na jeho ochranu; vyzýva orgány, aby plne rešpektovali ekologickú integritu tohto národného parku a prehodnotili projekty infraštruktúry, najmä projekt získavania vody z rieky Sušica, v súlade s medzinárodnými normami na ochranu biodiverzity a najlepšími postupmi s cieľom zabezpečiť, aby biodiverzita, biotopy a ekologické funkcie parku zostali zachované; opätovne vyjadruje znepokojenie nad výstavbou letiska Vlora v chránenej oblasti Vjosa – Narta, ktorá je v rozpore s vnútroštátnymi a medzinárodnými normami na ochranu biodiverzity a vyzýva Európsku komisiu, aby sa riešenie tejto otázky doplnila do kapitoly 27 prístupových rokovaní; vyzýva albánske orgány, aby prijali vykonávacie právne predpisy k zákonu o kultúrnom dedičstve a múzeách;

57. vyjadruje vážne znepokojenie nad nedávnymi zmenami a doplneniami albánskeho zákona o chránených oblastiach, ktoré umožňujú realizáciu veľkých projektov v oblasti infraštruktúry a cestovného ruchu v ekologicky citlivých oblastiach; vyzýva, aby sa tieto legislatívne zmeny zrušili v záujme zabezpečenia úplného a

dôsledného súladu s vnútroštátnymi a medzinárodnými právnymi rámcami a normami ochrany a aby sa riešilo znečisťovanie mora odpadom, ktoré zasahuje aj susedné krajiny;

58. vyzýva albánske orgány, aby vytýčili a efektívne riadili chránené oblasti, ktoré sú nevyhnutné na prežitie kriticky ohrozených druhov, najmä rysa balkánskeho, okrem iného aj formou komplexných programov monitorovania biodiverzity, a aby vykonávali a prísne presadzovali právne predpisy proti pytliactvu; naliehavo žiada Albánsko, aby upustilo od plánov na výstavbu vodnej elektrárne Skavica na rieke Čierny Drin vzhľadom na jej závažné ekologické, sociálne a kultúrne dôsledky vrátane vysídľovania miestnych komunít;

Regionálna spolupráca a zahraničná politika

59. víta partnerstvo medzi EÚ a Albánskom v oblasti bezpečnosti a obrany, ktoré bolo uzavreté 19. novembra 2024 a ktorým sa zaviedla platforma pre posilnený dialóg a spoluprácu v bezpečnostných a obranných otázkach a ktoré predstavuje významný krok vpred; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa toto partnerstvo premietlo do konkrétnych opatrení vrátane spoločných iniciatív v oblasti odbornej prípravy, spoločného využívania spravodajských kapacít a posilnených opatrení na ochranu hraníc s cieľom riešiť regionálne a globálne bezpečnostné výzvy; zdôrazňuje potrebu prehĺbiť bezpečnostnú spoluprácu v rámci západného Balkánu a podporiť užšiu koordináciu medzi regionálnymi partnermi v boji proti organizovanej trestnej činnosti, kybernetickým hrozbám a hybridným výzvam; vyzýva na posilnenie podpory EÚ pre regionálne bezpečnostné iniciatívy, ktoré posilňujú stabilitu a odolnosť na západnom Balkáne; potvrdzuje, že toto partnerstvo predstavuje významný krok vpred pri posilňovaní úlohy Albánska ako spoľahlivého bezpečnostného partnera EÚ; ďalej zdôrazňuje, že partnerstvo okrem iného uľahčí spoločné iniciatívy a úsilie o budovanie kapacít, čím prispeje k odolnejšej a integrovanejšej bezpečnostnej štruktúre na západnom Balkáne;

60. víta schválenie národnej bezpečnostnej stratégie v roku 2024, ktorá má zintenzívniť boj proti hybridným hrozbám, ako aj nového zákona o kybernetickej bezpečnosti; víta spoločné vyhlásenie podpísané Albánskom, Kosovom a Chorvátskom, ktorého cieľom je zlepšiť spoluprácu a posilniť obranný potenciál a zároveň plne podporiť euroatlantickú a regionálnu obrannú integráciu;

61. vyjadruje znepokojenie nad rastúcim vplyvom Ruska v krajinách susediacich s EÚ; oceňuje opatrenia prijaté v októbri 2024 albánskym Úradom pre elektronickú a poštovú komunikáciu (AKEP), ktoré viedli k zrušeniu 155 online účtov spravovaných z Ruska a zapojených do šírenia dezinformácií, ako aj ôsmich účtov napojených

na skupiny kybernetickej špionáže[1]; zdôrazňuje, že tieto opatrenia sú dôkazom pokračujúceho úsilia Albánska o zmierňovanie vplyvu kybernetických hrozieb; naliehavo vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju podporu Albánsku v boji proti škodlivému vplyvu Ruska a ochrane regionálnej stability;

62. oceňuje dosiahnutie úplného súladu Albánska so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ vrátane jeho podpory v otázke sankcií EÚ voči tretím krajinám, ako aj jeho pozitívny príspevok k misiám spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, najmä EUFOR Althea, čo len podčiarkuje záväzok krajiny prispievať k regionálnej a medzinárodnej bezpečnosti a stabilite, a víta účasť Albánska na operáciách vedených EÚ a NATO a jeho spoluprácu s Europolom a Interpolom; Vyzýva, aby sa aj naďalej zapájalo do operácií krízového riadenia a misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky pod vedením EÚ, ako napríklad do operácie v oblasti námornej bezpečnosti EUNAVFOR Aspides; uznáva strategický význam jadransko-iónskeho regiónu pre európsku bezpečnosť a hospodársku stabilitu; vyzýva Albánsko, aby v koordinácii s EÚ a NATO posilnilo svoje spôsobilosti v oblasti námornej bezpečnosti;

63. víta pretrvávajúce úsilie albánskej vlády pri podporovaní dobrých susedských vzťahov; v tejto súvislosti pripomína, že je dôležité, aby sa Albánsko zaviazalo riešiť všetky pohraničné spory v súlade so zásadou mierového urovnávania sporov a v súlade s Chartou OSN a Dohovorom OSN o morskom práve, v prípade potreby aj dodržiavaním rozsudkov Medzinárodného súdneho dvora; víta aktívny príspevok Albánska k berlínskemu procesu; ďalej podporuje trvalé a konštruktívne zapojenie sa do iniciatív regionálnej spolupráce v súlade s hodnotami EÚ a cieľmi rozširovania, keďže prispieva k mieru, bezpečnosti a stabilite na západnom Balkáne; varuje pred akýmikoľvek krokmi, ako je napríklad iniciatíva Otvorený Balkán, ktoré by mohli ohroziť spoločný regionálny trh alebo sa odchýliť od berlínskeho procesu tak, že by vznikli prekážky v integrácii a súdržnosti EÚ a bolo by ohrozené smerovanie Albánska k hlbšej regionálnej a európskej integrácii;

64. víta ratifikáciu dvojstranných dohôd o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia s Chorvátskom, Čiernou Horou a Bulharskom zo strany Albánska;

65. zdôrazňuje konštruktívnu úlohu Albánska pri podpore stability a spolupráce na západnom Balkáne, najmä vďaka dvojstrannému dialógu so susednými krajinami a jeho angažovanosti v regionálnych organizáciách;

°

---

1 https://politiko.al/english/e-tjera/-mbyll-155-llogari-ruse-ne-internet-per-dezinformimin-ne-tirane-i517028?.

° °

66. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a prezidentovi, vláde a parlamentu Albánskej republiky.